با یادگیری ۴۰ نکته لیسانس حل مشکلات رایانه بگیرید

۱- یک کاوشگر گوگل هوشمند باشید
هنگامی که با کدهای خطای خاص یا پیغام های ایراد سیستم عامل روبرو می شوید، گوگل می تواند یک دستیار بسیار خوب و عالی در کنار شما باشد. اینکه فقط در گوگل سرچ کنید "my PC is running slowly" یا «کامپیوتر من کند شده» احتمالا فایده چندانی ندارد. بلکه باید تا حد امکان جزئیات ایراد پیش آمده را در کنار یکدیگر ذکر کرده و آنها را با علامت + به هم ربط دهید. همچنین برای جستجو به دنبال عبارات خاصی که به دنبال آن هستید، آن را در میان علائم "" بنویسید.

۲- برنامه بازیابی سیستم یا System Restore
قابلیت بازگشت به عقب در ویندوز به شما امکان می دهد تغییرات اخیر درون رجیستری، سخت افزار و نرم افزار کامپیوتر را به حالت قبل برگردانید. و البته این کار هیچ تاثیری روی فایل های شخصی که طی این مدت در کامپیوتر اضافه کرده اید، نخواهد گذاشت. اگر در چند روز اخیر مشکلی پیش آمده، این نقطه شروع خوبی برای حل آن است. System Restore را در کنترل پنل خواهید یافت.

۳- Safe Mode
با فشردن دکمه F8 هنگام بالا آمدن کامپیوتر می توانید به منوی بوت کامپیوتر دست یابید. حال با انتخاب گزینه Safe Mode به نسخه ای از ویندوز وارد می شوید که به جز درایورهای ضروری و برخی ابزارهای اولیه، هیچ چیز دیگری در آن لود نشده و ظاهری همانند سیستم عامل مایکروسافت در دهه ۹۰ دارد! از حالت Safe Mode می توانید برای حذف برنامه ها یا ابزارها استفاده کنید. یا اینکه برنامه های عیب یابی (trubleshooting) را اجرا کنید. به خصوص این گزینه هنگامی کارایی خوبی دارد، که شما به صورت عادی نتوانید

وارد ویندوز شوید.

۴- داغ شدن بیش از حد

اگر کامپیوترتان به طور تصادفی قفل می کند ولی در ظاهر هیچ مشکل نرم افزاری یا ایراد سخت افزاری خاصی ندارد، ممکن است دچار مشکل گرم کردن و داغ شدن بیش از حد باشد. بهتر است به فکر خرید فن یا خنک کننده جدیدی باشید، تا مشکل سیستم تهویه حرارتی لپ تاپ و کامپیوترتان حل شود.

۵- روشن بودن قابلیت اسکن لحظه ای

بخش زیادی از ایرادات سیستم ما (از سرعت و عملکرد پایین تا ریستارت های ناخواسته) به دلیل حضور موجودات خبیثی همچون ویروس و بدافزارها به وقوع می پیوندند. ناگفته پیدا است که باید آنتی ویروس و برنامه های ضد بدافزار خود را همیشه به روز نگه دارید و علاوه بر روشن گذاردن اسکنرهای آنها، هر از گاهی به کنترل سیستم تان هم بپردازید. همچنین یک گزینه تکمیلی استفاده از دو اپلیکیشن امنیتی بسیار خوب Spybot Search & Destroy و Microsoft’s own Safety Scanner در کنار نرم افزارهای امنیتی معمول سیستم است.

مزیت مهم این برنامه ها آن است که با ابزارهای امنیتی قبلی سیستم تداخلی نداشته و در کنار آنها به خوبی کار خواهند کرد.

۶- پارازیت در پس زمینه
کارایی پایین و کندی که طی گذر زمان اتفاق می افتد، می تواند به دلیل برنامه ها و نرم افزارهای فراوانی باشد که روز به روز روی کامپیوتر بیشتر می شوند و اغلب آنها هم دوست دارند در پس زمینه کامپیوتر فعال بوده و مشغول انجام کاری باشند. Task Manager را باز کنید تا میزان استفاده واقعی از رم و پردازنده کامپیوتر در حال حاضر را مشاهده کنید.
ساده ترین راه باز کردن تسک منیجر، راست کلیک روی تسک بار پایین دسک تاپ و انتخاب Task Manager است. اگر در میان سرویس ها و فرآیندهای این لیست مواردی را می یابید که با آن آشنایی ندارید یا وجود آنها در پس زمینه کامپیوتر چندان منطقی به نظر نمی رسند، برای جزئیات بیشتر یک جستجوی ساده در گوگل، بسیار راهگشا خواهد بود. پیدا کردن راهی برای حذف این برنامه ها از پس زمینه، می تواند کمک بزرگی به افزایش سرعت سیستم باشد.

۷- استارت آپ انتخابی
اگر در Task Manager مورد یا مواردی را یافتید که واقعا اضافی و به درد نخور بودند، بهتر است کنترل کنید آنها همراه با ویندوز، اجرا نشوند و بالا نیایند. برای این کار ابتدا پوشه Startup درون استارت منو را باز کرده و هر چیز به درد نخور را از درون آن حذف کنید.

برای کنترل بیشتر روی فرآیندهای استارت آپ ویندوز در ویندوز ۷، درون کادر جستجوی استارت منو عبارت msconfig را تایپ کنید. در پنجره باز شده می توانید جزئیات بیشتری در خصوص ابزارها و سرویس هایی که به طور خودکار هنگام بالا آمدن سیستم عامل همراه با آن اجرا می شوند، بیابید و آنها را کنترل کنید. برای کنترل فرآیندهای استارت آپ ویندوز ۸ هم بهتر است سری به راهنمای ساده کار با Task Manager در ویندوز ۸ بزنید.
احتمالا متعجب می شوید که چه قدر سرویس های زیادی همراه ویندوز بالا می آیند.

۸- بازیابی فایل ها
هنگامی که ویندوز فایلی را پاک می کند، واقعا آن را نابود نکرده و تبدیل به کدهای ۰ و ۱ نمی کند. بلکه به سادگی تنها ارجاع به آن

را از سیستم آدرس دهی خود حذف نموده و آن بخش از دیسک را به عنوان فضای خالی علامت گذاری می کند. در صورتی که هنوز آن فضا با فایل دیگری جایگزین و رونویسی نشده باشد، ممکن است شما قادر به بازیابی فایل های تان باشید. نرم افزار Recuva یکی از بهترین و قدرتمندترین ابزارهای رایگان بازیابی فایل ها در ویندوز است.

۹- ویندوز بالا نمی آید

ویندوز از چندین گزینه بازیابی سیستم خوب (از جمله Safe Mode) بهره می برد و شما می توانید هنگام بوت نشدن سیستم از آنها استفاده کنید. هنگام بالا آمدن کامپیوتر دکمه F8 را بزنید و از منوی بوت گزینه Last Known Good Configuration را انتخاب کنید تا ویندوز سعی کند تنظیماتی را که آخرین بار به درستی طبق آنها کار می کرده ، بازیابی کرده و بالا بیاید. راه دیگر جداسازی تمامی ابزارهای جانبی غیر ضروری از سیستم است. گاهی اوقات یک ابزار که به درستی پیکربندی نشده یا تنظیمات درستی ندارد، می تواند باعث هنگ کردن ویندوز طی فرآیند بالا آمدن شوند.

۱۰- بوق های مادر بورد

اگر پس از روشن کردن کامپیوتر مدت طولانی بدون هیچ اتفاقی می گذرد، و می بینید دستگاه با صدای بوق های بیپ مانندی خاموش شده و ویندوز بالا نمی آید، مشکل مربوط به سطوحی پایین تر از سیستم عامل و نرم افزار است. مادر بوردها معمولا بر اساس تعداد بوق های شان به شما اخطار می دهند اشکال از چه قسمتی است. به دفترچه راهنمای کامپیوترتان مراجعه کنید تا ببینید بوق آن چه معنی دارد. اگر هم آن را نگه نداشته اید، حتما یک نسخه آنلاین را در سایت کارخانه سازنده خواهید یافت.

۱۱- روشن نشدن دستگاه

اگر کامپیوتر یا لپ تاپ تان اصلا روشن نمی شود، و البته مشکل از پریزهای برق هم نیست؛ بهتر است نگاهی به کابل برق دستگاه یا شارژر/ باتری آن بیاندازید. بهتر است قبل از اینکه به دنبال جایگزین کردن بخش های مهمی همچون پاور دستگاه باشید، اول با هزینه ای کم، کابل های برق و باتری های آن را کنترل و تعویض کنید.

۱۲- فروم ها

اگر به اینترنت دسترسی دارید، بهتر است قبل از اینکه سراغ گوگل بروید، سری به فروم های رسمی کارخانه سازنده یا برنامه نویسان

مرتبط با محصول تان بزنید. ممکن است با راه حل ها و راهنمایی های ویژه ای برای حل مشکلی روبرو شوید که شما هم اکنون با آن روبرو هستید. استفاده از فروم های محلی مرتبط با کامپیوتر هم گاهی می تواند کارساز باشد. درباره برخی نرم افزارها، گاهی اوقات برنامه نویس ها در فروم های مرتبط با آن، به رفع باگ و ایرادهای پیش آمده می پردازد.

۱۳- از مایکروسافت بپرسید

حتما موافقید که مایکروسافت کمابیش از سیستم های تحت سیستم عامل خودش سر در آورده و می تواند به حل مشکل آنها کمک کند. بهتر است از ابزار اتوماتیک FixIt مایکروسافت کمک بگیرید. این ابزار سعی می کند به جستجوی مشکل پرداخته و پس از یافتن آن، راه حلی برای اش بیابد یا حداقل راهنمایی لازم را در اختیارتان بگذارد.

برنامه Microsoft FixIt شماری از راه حل های ساده را پیش روی تان می گذارد.

۱۴- پاکسازی رجیستری

اگر چیز اشتباهی در فایل تنظیمات پر پیچ و خم رجیستری ویندوز اتفاق بیافتد، می تواند باعث بروز برخی ایرادها، قفل کردن نرم افزارها و حتی برخی ریستارت های گاه و بیگاه شود. اگر چه به هر ابزاری نمی توان اعتماد کرد، اما برنامه های فراوانی در اینترنت می توان یافت که به طور ویژه کارشان اسکن رجیستری برای یافتن و حل این مشکلات است.

Glary Registry Repair یکی از بهترین برنامه های موجود است که می تواند ایرادات رجیستری را رفع کند. به دنبال برنامه ای حرفه ای تر با امکانات بیشتر هستید؟ مسئولیت مشکلات پیش آمده با خودتان است. لطفا قبل از هر کاری، پشتیبان گیری از فایل رجیستری فراموش نشود.

۱۵- نصب دوباره ویندوز

در واقع این سیاست زمین سوخته است. اما واقعا آنقدر که فکر می کنید، موثر نیست. بسیاری از کامپیوترها و لپ تاپ ها با دیسک ریکاوری یا یک پارتیشن ریکاوری روی هاردشان عرضه می شوند. و شما با استفاده از آن می توانید دستگاه را به وضعیت اولیه اش (درست همانند هنگامی از کارخانه بیرون آمده) برگردانید. و البته لازم به ذکر نیست، پس از این کار باید تمامی نرم افزارهای تان را دوباره نصب کنید و تمامی اطلاعات شخصی روی کامپیوتر را از دست خواهید داد. پس لازم است قبل از انجام این کار، نسخه پشتیبانی از آنها

تهیه کنید.

مشکلات سخت افزاری

۱۶- روی یک کامپیوتر دیگر امتحان کنید
استفاده از یک کامپیوتر دیگر برای تست موس، دوربین یا پرینتر خراب تان (یا حتی استفاده از یک پورت USB دیگر روی همین کامپیوتر) می تواند شما را از صحت عملکرد کامپیوترتان و وجود خرابی در ابزار جانبی مطمئن کند. اگر با این آزمون ها مشکل برطرف شد، لطفا به جای سرزنش دوربین یا موس بیچاره، به دنبال حل مشکل کامپیوترتان باشید.

۱۷- درایورهای جدید
سری به سایت کارخانه سازنده زده و جدیدترین درایورها و Firmwareها را برای ابزار مورد نظرتان دانلود کرده و آنها را نصب کنید. با این کار فایل های آسیب دیده یا مشکل دار قبلی هم جایگزین خواهند شد، آخرین پچ های حل مشکلات اضافه خواهند شد و سازگاری با سخت و نرم افزارهای جدید در ابزارهای تان بهبود خواهد یافت.

۱۸- درایورهای قدیمی
گاهی اوقات ویندوز و ابزارهای جانبی بدون سوال از شما درایورهای جدید را نصب می کنند و به ندرت، این امر موجب بروز مشکل می شود. برای حل این مشکل و بازگشت به نسخه قبلی درایور، در کنترل پنل ویندوز به Device Manager رفته و در لیست موجود روی سخت افزاری که با علامت سوال زرد مشخص شده راست کلیک کنید. گزینه Properties را انتخاب کرده و در پنجره باز شده به تب Driver بروید. اکنون می توانید با کلیک روی دکمه Roll Back Driver به درایور قدیمی برگردید.

۱۹- حذف (Uninstall) درایورها
در همان صفحه Device Manager امکان حذف کامل هرگونه ردپای درایور هر کدام از سخت افزارهای موجود در لیست را دارید. آنگاه می توانید ابزار مورد نظر را جدا کرده و با اتصال دوباره آن به کامپیوتر، پنجره فرآیند نصب درایور را از ابتدا ببینید. این گونه شاید مشکل حل شود.
از پنجره Driver Manager می توانید اقدام به آپدیت، roll back یا حذف (uninstall) درایورها کنید.

۲۰- تست حافظه (رم)

واقعا نمی توان گفت چه زمانی حافظه یا رم دستگاه تان از کار خواهد افتاد و شما را تنها می گذارد. البته این اتفاق هم به ندرت می افتد و چندان متداول نیست. اما عدم ثبات دوره ای سیستم و قفل کردن های گاه و بیگاه اپلیکیشن ها می تواند نشانه هایی از این موضوع باشند. با کمک برنامه های عیب یابی رمی چون MemTest86+ می توانید به اسکن کامل ماژول های رم نصب شده بپردازید و هرگونه مشکل در آنها را پیدا کنید.

۲۱- تست هارد درایو

هارد درایو های مدرن امروزی از سیستم درونی با نام SMART بهره می برند که سرواژه عبارت Self Monitoring And Reporting Technology یا «تکنولوژی خود-مانیتوری و گزارش دهی» است. با این تکنولوژی، دیسک ها وضعیت خود و سلامت عمومی شان را به ویندوز گزارش می کنند. ابزارهای رایگان فراوانی وجود دارند که می توانند داده های SMART را خوانده و برای تان تفسیر کنند. HDD Health یکی از این نمونه ها است که از درایو های SSD هم پشتیبانی می کند و اگر درایوهای شما نیاز به تعویض و جایگزینی داشته باشند، با نشان دادن اخطار شما را آگاه می کند.

۲۲- Windows disk checking

ویندوز هم برنامه کنترل دیسک درونی خود را دارد که به دنبال مشکلات احتمالی درون هارد دیسک های متصل به کامپیوتر می گردد. برای استفاده از آن، در ویندوز اکسپلور روی هارد درایو مورد نظر راست کلیک کرده و گزینه Properties را انتخاب کنید. آنگاه در پنجره باز شده به تب Tools بروید.

۲۳- ایراد های نمایشگر

مشکلات نمایشگر معمولا به دلیل ایراد در کارت گرافیک، خود مانیتور یا (در صورت عدم استفاده از لپ تاپ) کابل رابط رخ می دهند. در صورت امکان از یک کابل جداگانه استفاده کنید. یا اینکه سراغ گرافیک آن بورد سیستم بروید. این گونه شاید دریابید دقیقا کدام یک از حلقه های این زنجیر دچار نقص هستند. اگر مشکل از مانیتور باشد، احتمالا هیچ راهی به جز مراجعه به گارانتی، تعمیرکار یا خرید یک مانیتور جدید باقی نخواهد ماند.

۲۴- بازش کنید

حتما لازم نیست یک متخصص سخت افزار و فروشنده کامپیوتر باشید تا بتوانید نگاهی به درون کیس کامپیوترتان بیاندازید. اما قبل از هر کاری ابتدا مطمئن شوید بدن تان به زمین متصل است و الکتریسیته ساکن ندارد. همچنین کامپیوتر را از برق کشیده اید.

پس از باز کردن آن به دنبال اتصالات و پیچ های قطع شده یا شُل باشید. همچنین هرجا میزان زیادی گرد و خاک جمع شده، بهتر است تمیز شود. احتمالا یک قوطی هوای فشرده خیلی به کارتان بیاید. باز کردن لپ تاپ ها ممکن است بسیار مشکل تر باشد. اما در برخی مدل ها دست یابی به رم و هارد دیسک بسیار آسان است. لذا می توانید چک کنید تا اتصال آنها مشکلی نداشته باشد. احتمالا در سایت کارخانه سازنده و دفاتر راهنمای آنها کمک های بیشتری را هم می توانید بیابید.

۲۵- پشتیبان گیری

متاسفانه، زمان های بسیاری پیش می آید که شما دیگر هیچ کاری نمی توانید انجام دهید. و باید بپذیرید هارد دیسک یا کل سیستم تان به کلی نابود شده است. پس حیاتی است که نسخه های بک آپی از اطلاعات و فایل های مهم تان داشته باشید و آنها را در جای مطمئنی نگه داری کنید. احتمالا این مطلب نگهبان می تواند کمک خوبی بوده و اهمیت موضوع را دوباره گوشزد کند.

مشکلات نرم افزاری

۲۶- به روز رسانی ها

آیا برنامه ای که شما با آن درگیر هستید، آپدیت تازه ای نداده است؟ شاید برای پشتیبانی از سخت افزار جدید یا قابلیت های جدید سیستم عامل یک به روز رسانی آمده باشد؟ پس ضرری ندارد وب سایت سازنده آن را کنترل کنید. یا اینکه از ابزار آپدیت درونی که اغلب برنامه ها به آن مجهز هستند، استفاده کنید. البته در بسیاری از نرم افزارهای امروزی آپدیت ها به صورت خودکار نصب می شوند.

۲۷- نصب دوباره

اگر مشکل هنوز به قوت خود باقی است، تمام ردپاهای نرم افزار را از روی سیستم پاک کنید و سپس فرآیند نصب را از ابتدا و با نسخه تازه دانلود شده ای از برنامه یا دیسک اورجینال آن آغاز کنید. چرا؟ با این کار اطمینان می یابید هیچ فایل آسیب دیده یا خرابی روی سیستم نیست و تمام آنها را جایگزین خواهید کرد و تمامی تنظیمات نرم افزار ریست خواهند شد. برای حذف کامل تمامی ردپاهای نرم افزار می توانید از برنامه هایی همچون Revo Uninstaller استفاده کنید.

۲۸- پلاگین ها

به خاطر داشته باشید برنامه شما ممکن است به خودی خود مشکلی نداشته باشد، اما یکی از افزونه ها یا پلاگین های آن دچار ایراد باشند. سعی کنید تمامی افزونه ها و اد-اون ها را غیر فعال کرده و با فعال کردن نوبتی آنها، مشکل را پیدا کنید.

پلاگین ها و اد-اون ها ریشه بسیاری از مشکلات نرم افزاری هستند.

۲۹- پاکسازی (Clean up)

بسیاری از برنامه ها فایل های موقتی و کش تولید می کنند که گاها می تواند باعث تداخل در روال کار عادی نرم افزار شود. پس بهتر است به دنبال راهی برای حذف این گونه فایل های جاگیر و مزاحم باشید. CCleaner یکی از برنامه های خوش دست رایگان برای انجام این کار است و می تواند فایل های موقتی یا تمپ اغلب نرم افزارها را به راحتی پاک کند.

۳۰- برنامه های ناسازگار

حتما شما هم اوقات پر دردسر و رنج آوری با برخی اپلیکیشن ها که سر ناسازگاری با برخی برنامه های دیگر سیستم داشته اند، گذرانده اید. این موضوع بیشتر در مورد ابزارهای امنیتی پیش می آید که سعی می کنند به طور همزمان کار یکسانی انجام دهند. سعی کنید به طور

موقت دیگر برنامه هایی را که ممکن است با نرم افزار مورد استفاده تان دچار اختلال گردند، غیر فعال کنید.

مشکلات اینترنت

۳۱- نقص را پیدا کنید
قدم اول: ببینید مشکل از کجا است. ببینید آیا توسط دیگر کامپیوتر و ابزارها می توانید به اینترنت وصل شوید. بهتر است لپ تاپ را مستقیما توسط کابل به روتر وصل کنید و برنامه درونی تست روتر را اجرا کنید. شرکت خدمات دهنده اینترنت تان (ISP) هم احتمالا در زمینه این ایرادها ورزیده و خبره است. اگر تنها یک کامپیوتر است که نمی تواند به اینترنت وصل شود، پس احتمالا مشکل از تنظیمات آن و یا کارت شبکه اش است.

۳۲- مشکلات کارت شبکه
اگر شما به آداپتور و کارت شبکه کامپیوترتان مشکوک شده اید (برای مثال دانگل یو اس بی وایرلس)، ابتدا بخش «مشکلات سخت افزاری» را (در بالا گفته شد) چک کنید. سعی کنید درایور آن را آپدیت کنید، آن را حذف و دوباره نصب کنید، یا اینکه از پورت یو اس بی دیگری استفاده کنید.

۳۳- به روز رسانی firmware
شاید به روز رسانی تازه ای برای firmware روتر و مودم مورد استفاده تان آمده باشد، اما شرکت های خدمات اینترنت معمولا دوست ندارند شما کنترل زیادی روی تنظیمات داشته باشید و چیزی نگفته اند. بهتر است به بخش پشتیبانی سایت ISP تان و همچنین کارخانه روتر نگاهی بیاندازید. گاهی مشکلات به سادگی آپدیت یک firmware حل می شوند.

۳۴- همه چیز را ریبوت کنید
شاید این موضوع تبدیل به یک طنز شده باشد، اما بسیار اوقات کارایی دارد. مودم یا روتر را ۳۰ تا ۶۰ ثانیه خاموش کنید و اجازه دهید ارتباط تان با شرکت از ابتدا بازسازی شود. آنگاه دوباره آن را روشن کنید. برای نتیجه بهتر، شاید مناسب باشد کامپیوتر تان را هم ریستارت کرده و دوباره سعی کنید به اینترنت وصل شوید.

۳۵- کانال ها را عوض کنید
روترها معمولا از فرکانسی همانند دیگر ابزارها (مایکروفرها، دستگاه های کنترل کودک و…) برای ارتباط بیسیم استفاده می کنند.

این می تواند باعث کندی ارتباط شما یا اخلال در آن شود. بهتر است دیگر ابزارها را از روتر دور کرده یا اینکه کانال مورد استفاده آن را تغییر دهید. برای انجام این کار به دفترچه راهنمای روتر و مودم تان مراجعه کنید.
استفاده از یک کانال دیگر روتر و مودم می تواند مشکل سرعت پایین اینترنت را حل کند.

۳۶- آیا سایت داون است؟
اگر با سایت خاصی مشکل دارید، بهتر است از طریق سرویسی مانند www.downforeveryoneorjustme.com آن را کنترل کنید، شاید مشکل از اینترنت و کامپیوتر شما نباشد. توجه داشته باشید اگر سرویس مهمی مانند S3 آمازون یا کلودفلر دچار مشکل شود، این می تواند به طور همزمان بر سایت های فراوانی تاثیر گذارده و آنها را از دسترس خارج کند.

۳۷- مدیریت شبکه
کمی در Network and Sharing Centre ویندوز به کاوش بپردازید تا مطمئن شوید چندین برنامه به طور همزمان سعی در مدیریت و اداره اتصال وایرلس شما ندارند. کارخانه های سازنده لپ تاپ معمولا برنامه مدیریت شبکه خودشان را روی دستگاه ها نصب می کنند. این برنامه ها تا زمانی سعی نکنند به صورت همزمان با ابزارهای درونی خود ویندوز به مدیریت شبکه بپردازند، کارشان را درست انجام می دهند.

۳۸- دردسرهای مرورگر
استفاده از یک مرورگر دیگر، بهترین راه است تا مطمئن شوید ایراد پیش آمده ربطی به مرورگر دوست داشتنی تان ندارد و از جایی دیگر آب می خورد. اگر لازم است مرورگر را سرزنش کنید، بهتر است بعد از ناسزا گفتن ها، نکات اشاره شده در بخش «مشکلات نرم افزاری» را هم نگاهی بیاندازید. به خصوص دقت کافی در کنترل بخش پلاگین و افزونه های مرورگرتان داشته باشید.

۳۹- تنظیمات فایروال
فایروال ها گاهی می توانند کج خُلقی کرده و برخی سایت ها، سرویس یا برنامه ها را مسدود کنند. به تنظیمات بخش ورودی و خروجی (incoming and outgoing) فایروال تان نگاهی بیاندازید و ابزارها و سایت های بیگناه بازداشت شده را نجات دهید. اگر برای اتصال ابزار شبکه یا بازی خاصی دچار مشکل شده اید، شاید لازم باشد به

دستورالعمل فایروال جهت صدور اجازه لازم برای دسترسی برنامه ها به اینترنت، نگاهی داشته باشید.
برخی ابزارهای شبکه و بازی ها به مجوزهای ویژه فایروال نیاز دارند.

۴۰- کانکشن ها را بررسی کنید.
به بخش Network and Sharing Centre ویندوز بروید و اطمینان یابید کامپیوتر شما برای اتصال به اینترنت از کانکشن صحیح استفاده می کنند. برای مثال کانکشن روشن و پیش فرض باید وایرلس، یا اتصال کابلی باشد. در حالی تمام این بخش ها باید خودشان به صورت خودکار پیکربندی و تنظیم شوند، برنامه های خرابکار یا ابزارهای امنیتی ممکن است آن را تغییر داده باشند. در این بخش همچنین یک ابزار رفع ایراد یا troubleshooter دارید که بسیار مفید و کاربردی است.

برنامه ها و خصوصیات آنها

برنامه‌ها و خصوصیات آنها:

برنامه‌ها دارای version های مختلف (نسخه) هستند و همچنین طریقه نصب هر برنامه با برنامه دیگر ممکن است متفاوت یا یکسان باشد.

هر برنامه تحت یک سیستم عامل نوشته می‌شود (برنامه‌های تحت داس ، برنامه‌های تحت ویندوز)

برنامه‌های تحت داس هنگام اجرا تمام صفحه را می‌گیرند ولی می‌شود این برنامه‌ها را تحت ویندوز اجرا کنیم اما برنامه‌های تحت ویندوز در محیط داس قابل اجرا نیستند.

برنامه‌های قدیمی که برای win3.1 نوشته شده‌اند برنامه‌های ۱۶bit اند و در محیط ویندوزهای جدید نیز اجرا می‌شوند.

برنامه‌های تحت ویندوز ۹۵ و بالاتر ۳۲bit هستند و در محیط ویندوز win3.1 اجرا نمی‌شوند و فقط در محیط win95 به بالا اجرا می‌شوند.

برنامه‌های مخصوص winNT روی ویندوزهای ۲۰۰۰ ، NT4 و XP اجرا می‌شوند.

توجه:

اگر برنامه‌ای به محیط تحت داس واقعی نیاز داشته باشد (مثل برنامه Instant.Artist) این برنامه‌ها را نمی‌توان در محیط ویندوز اجرا کرد، چون گرافیک ویندوز اجازه این کار را نمی‌دهد.

برنامه‌هائی که تحت داس واقعی فعال می‌شوند در محیط میلنیوم اجرا نمی‌شوند چون ویندوز میلنیوم restart به محیط داس ندارد.

آشنایی با registery :

ویندوز چهار فایل دارد که مهم‌اند و برنامه‌ها پس از نصب تنظیماتشان را در این فایلها یادداشت می‌کنند.

این چهار فایل عبارتند از :

۱ – user.dat 4 – system.dat 3 – win.ini 2 – system.ini

ـ برنامه‌های قدیمی که ۱۶bit اند تنها فایل‌های system.ini و win.ini را می‌شناسند.

ـ برنامه‌های جدیدتر که ۳۲bit اند روی هر چهار فایل فوق تغییراتی را انجام می‌دهند.

ـ هنگام اجرای برنامه ها از این چهار فایل استفاده می‌شود.

ـ مجموعه چهار فایل مذکور را بایگانی یا محضر خانه یا Registery می‌گویند.

ـ وقتی که چهار فایل مذکور تغییر می‌کنند سیستم چهار فایل قدیمی را یکی می‌کند و در یک فایل rb***.cab که می‌سازد، جا می‌دهد و آنرا در فولدر sysbackup قرار می‌دهد.

توجه: ابتدا یک فایل rb000.cab ساخته می‌شود و به مرور زمان که تغییرات انجام شده زیاد می شود سیستم کپی‌های دیگری را ایجاد می‌کند (حداکثر تا ۵ فایل : rb005.cab) و سیستم آنها را update می‌کند.

ـ به مرور زمان ویندوز به ترتیب فایلهای قدیمی را حذف می‌کند و فقط ۵ فایل آخر را نگه می‌دارد.

ـ یک نکته: برنامه‌هایی به نام tweak وجود دارد که با نصب آن میتوان در محضرخانه ویندوز تغییراتی را انجام داد: ، tweakui tweakall ، tweakme و tweakdun.

بهتر است جهت اطمینان قبل از دستکاری registery ما از چهار فایل اصلی (user.dat, system.dat, win.ini, system.ini) یک کپی بگیریم و به صورت بایگانی نگهداریم تا در صورت بوجود آمدن اشکالاتی در اثر نصب یک برنامه یا دستکاری ما که در محضرخانه ایجاد می‌شود بتوانیم فایلهای اصلی را برگردانیم.

registry ویندوز با نصب برنامه های مختلف کم کم خیلی بزرگ می‌شود و این باعث کند شدن سرعت ویندوز می‌شود که یا باید ویندوز را پاک کنیم یا با یک سری برنامه ها تا حدودی محضرخانه را تمیز کنیم. اما باید توجه کرد که کار با برنامه‌های تمیز کننده محضر خانه با احتیاط انجام شود.

ـ برنامه‌های اصلاح‌گر محتویات registry:

۱ – regclean

۲ – Nortun wini doctor که در داخل برنامه norton utility است.

ـ روش دیدن محتویات فایلهای system.ini و system.dat :

regedit ok تایپ شود run منوی start

ـ یک روش ایجاد تغییرات در فایلهای system.ini ، sini.ini بعلاوه قسمتهای دیگری از رجیستری:

msconfig ok Start run

این برنامه قسمت run از regirstry را در اختیار می‌گذارد.

طریقه نصب یا کپی برنامه:

۱ ـ نصب با setup.exe

۲ ـ کپی بر روی هارد بدون نصب

۳ ـ برخی برنامه‌ها نه فایل exe دارند و نه کپی می‌شوند مثل tweakui که نمی‌شود آنرا از nc یا از run (در منوی start) نصب کرد مثل Tweakui

ـ طریقه نصب برنامه tweak :

instal.inf ok کلیک راست روی My Computer CD-ROM Disc tweakui

ـ یافتن محل tweak:

ایجاد تغییرات روی رژیستری My Computer control panel → tweakui

ـ توسط برنامه tweak روی Registry ، روی ماوس، روی صفحه کلید می‌توان تغییراتی را انجام داد.

ـ روند بوت شدن ویندوز (BOOT):

به محض اینکه سیستم نوشت starting windows ، کلید F8 را کلیک می‌کنیم که منوی Boot ویندوز (startup windows) نمایش داده می‌شود (وقتیکه ویندوز اشکال دارد به این منو نیاز داریم)

ـ شامل چند قسمت است :

۱ ـ Normal : با انتخاب آن همان مسیر اولیه را انتخاب کرده ایم

۲ ـ logged : ویندوز مانند Normal بالا می آید اما مراحل بالا آمدن را در فایلی بنام Bootlog.txt می‌نویسد و در ریشه درایو C قرار می‌دهد. کاربرد این قسمت برای زمانی است که ویندوز دارای اشکال

است و ما می‌خواهیم بدانیم ویندوز در کدام مرحله مشکل دارد لذا به این فایل می رویم و محتویات آنرا می‌بینیم.

۳ ـ Safe mode : هنگام اشکالات متعدد در ویندوز کابرد دارد. ما در اینجا راه انداز CDRom را نداریم و نمی‌شود در اینجا ویندوز را نصب کرد، برنامه‌های تحت داس در این شرایط اجرا نمی‌شوند و اگر ما آنها را اجرا کردیم احتمال آسیب دیدن سیستم وجود دارد و ما در اینجا ۱۶ رنگ داریم.

در کل در safe mode یک سری قسمتها مانند کارت گرافیک، Modem و CD Rom حذف می‌شوند. در واقع هنگامیکه ویندوز مشکل داشته است اما در Safe mode بالا می‌آید احتمالاً قسمتهای مذکور دارای اشکالند و ما می‌توانیم با حذف و نصب مجدد تک تک آنها اشکالات را برطرف کنیم.

۴ ـ step-by-step confirmation : تمام مراحل بالا آمدن را از ما تأئید می‌گیرد.

در این قسمت برای اجرای دستورات داخل autoexec ، config ، و قسمتی از registery که برای بالا آوردن ویندوز به آنها نیاز است، سیستم از ما تأیید اجرای آنها را می‌خواهد.

۵ ـ commond prompt only : فقط به سیستم عامل داس می‌رود. پس از انجام کارهایمان با تایپ win در اعلان داس می‌توانیم به محیط ویندوز برویم.

۶ ـ Safe mode common prompt only : شبیه قسمت پنجم به داس نیز دسترسی داریم.

۷ ـ previous version of ms-dos : بر روی برخی از سیستم‌ها دیده می‌شود. اگر در سیستم با fat16 ، سیستم داس وجود داشته باشد و بعداً ویندوز نصب شده باشد، این قسمت وجود دارد. ولی در fat32 این قسمت دیده نمی‌شود.

خلاصه‌ای از عملکرد کلیدها (جهت ورود به منوی start up ویندوز و بخشهای آن):

ـ F8: آمدن منوی فوق جهت انتخاب یکی از قسمتهای مذکور.

ـ F5 : رفتن مستقیم به safemode .

ـ F5 + Shift : ورود به commond prompt .

ـ Shift + F8 : ورود به step-by-step

آموزش کامپیوتر

اطلاعات هارد ابتدا وارد RAM شده سپس جهت پردازش به CPU می‌رود و بعد از انجام اعمالی بر روی اطلاعات و پردازش آنها مجدداً به RAM فرستاده شده و یا جهت ذخیره به هارد می‌رود و یا جهت نمایش و چاپ به دستگاههای خروجی می‌رود.

ـ بعد از دستور FDISK (قبلاً توضیح داده شده) می توان با تایپ دستور FDISK/STATUS موقعیت درایوها را دید.

ـ مرحله بعد: پس از پارتیشن بندی هارد باید آنرا FORMAT (قالب بندی) کرد.

ـ این مرحله نیاز به دیسک سیستم دارد.

ـ فرمت باعث ایجاد شیارهایی در روی هارد یا فلاپی می‌شود ..

جهت انجام عمل فرمت کردن هارد:

۱ ـ بعد از اینکه سیستم پارتیشن بندی شد، ابتدا سیستم را مجددا خاموش و روشن می‌کنیم (بوت کردن) وسپس از روی فلاپی یا CD فرمان: FORMAT C را تایپ می‌کنیم.

۲ـ کلید ENTER را برای تأیید می‌زنیم.

۳ ـ منتظر می‌مانیم تا درایو C: کاملاً فرمت شود (ضمناً هنگام عمل

فرمت شدن پیشرفت فرمت بصورت درصد در آخرین خط فرمان داس نشان داده می‌شود).

توجه: درایو:A یا :B علامت درایو فلاپی‌اند و سایر درایوها (…,:C:,D:,E) نماینده هارد هستند و آخرین درایو موجود مربوط به CDROM خواهد بود.

جهت استفاده از درایوها تمام درایوها را به ترتیب FORMAT می‌کنیم.

پس از اتمام FORMAT جهت انتقال سیستم به دیسک سخت باید فایلSYS.COM درCD یا دیسکت BOOT وجود داشته باشد.

فایل: FILE

یکسری اطلاعات یا داده‌ها (DATA) هست که شامل (متن نوشتاری، تصویر، صوت، فرامین خاص برنامه نویسی و …) می‌باشد که در محیط داس دارای یک نام حد اکثر با ۸ حرف و یک پسو ند حداکثر با سه حرف می‌باشد بعلاوه یک نقطه مثال: AUTOEXEC.BAT یا ALI.TEXT .

در محیط ویندوز نام فایل می‌تواند تا ۲۵۶ حرف باشد. و پسوند۴ حرفی نیز میتواند باشد.

DIRECTORY یا FOLDER

اصطلاح DIRECTORY در محیط داس و FOLDER در محیط ویندوز استفاده می‌شود.

برای دسته بندی فایلها و دسترسی آسان به آنها پوشه‌هایی ایجاد می‌کنیم که نام آنها در محیط داس حداکثر ۸ حرف می‌باشد ومعمولا پسوندی ندارند.

(می توان فایل‌ها را به کتابهای یک کتابخانه و دایرکتوریها را به قفسه‌های آن تشبیه کرد و یک مثال دیگر اینکه یک کمد اداری که حاوی تعدادی کشو و در هر کشو تعدادی پوشه و در هر پوشه تعدادی سند وجود دارد را در نظر بگیرد که در این صورت هر کشو معادل یک DRIVE و هر پوشه معادل یک DIRECOTY و هر سند معادل یک FILE می‌باشد.)

FOLDER بزرگتر از FILE است و می‌توان در آن تعداد زیادی فایل قرار داد.

ـ ازمشخصات FILE: هر فایل تاریخ ساخت ، ساعت ساخت و سایز خاصی

دارد.

ـ شناسایی پسوندها در FILEها:

۱ ـــ پسوند .BAT : یعنی فایل دستوری است و بنام Batch Fileخوانده میشود. در این فایل میتوانیم فرامین را بصورت فایل متنی بنویسیم، فرمانی را اضافه کنیم یا حذف نمائیم.

۲ ـ پسوند .COM یا .EXE : فایل اجرایی است و به زبان ماشین است و نمیتوانیم به آن فرامینی اضافه کنیم.

۳ ـ پسوند.SYS : یعنی فایلهای سیستم

۴ ـ .WRI یا .TXT یا .DOC : یعنی فایل متنی

۵ ـ .JPG یا .PCX یا .BMP یا GIF فایل عکس است

۶ ـ .MID ، MP3 ، .WAV ، RMI فایل صوتی است

۷ ـ MPG، AVI ، DAT که فایل ویدیویی است.

۸ ـ DAT = DAT مخفف DATA است که با DAT شماره ۷ فرق دارد و به معنی فایل اطلاعاتی میباشد.

۹ ـ .BIN فایل مدیریت است.

فایلهای با پسوند EXE ، COM، BAT و SYS فایلهای مهم هستند.

نحوه ایجاد دیسک سیستم: اگر به طریقی خاص (بعداً توضیح میدهیم) سه فایل: IO.SYS و CAMMAND.COM و MSDOS.SYS را اول یک دیسک قراردهیم آن دیسک را دیسک سیستم یا دیسک BOOT یا BOOTABLE گویند. و این دیسک قادر به بالا آوردن سیستم است.

توجه: کنار این فایلها دردیسک مذکور یکسری فایلهایی را بنام: SYS.COM ، FDISK.EXE و FORMAT.COM جهت استفاده‌های بعدی باید قرار دهیم.

ـ فایلهای .COM ، فایلهای کوچکی‌اند که در قسمت حافظه قرار می‌گیرند.

توجه: در دیسک BOOT به دلخواه میتوان یکسری فایلهای دیگر جهت راه اندازی CDROM و راه اندزای ماوس (MOUSE) قرار داد که البته این فایلها نیز مورد نیاز می‌باشند.

انواع دستورات داده شده به کامپیوتر:

الف) دستورات داخلی: فایلی بنام این دستورات وجود ندارد و وقتی سیستم بالا می‌آید کامپیوتر (سیستم) از قبل خودش این دستورات را می‌داند و در COMMAND.COM قرار دارند.

ـ توجه: ویندوز و داس به COMMAND.COM نیاز دارند و درصورت نبودن آن نه ویندوز و نه داس بالا نمی‌آیند (فایل COMMAND.COM یک فایل مفسر فرمان است)

فرمانهای داخلی آن دسته از فرمانها هستند که با روشن کردن کامپیوتر و راه اندازی سیستم، از روی دیسک به حافظه RAM آورده شده و در آنجا به صورت ماندگار باقی می‌مانند. برای پیدا کردن این فرمانها نیازی به جستجو در دیسک‌ها نخواهد بود. برخی از فرمان‌های داخلی عبارتند از: DIR، MD، RD، CD، CLS، VER، DATE، TIME، PROMPT، PATH، SET، VOL، COPY، TYPE، REN و VERIFY.

فرمانهای خارجی أن دسته از فرامین هستند که به صورت فایل بر روی دیسک قرار دارند. هنگام صدور یک فرمان خارجی، سیستم عامل فایل مورد نظر را از روی دیسک به حافظه RAM منتقل نموده، آنرا اجرا می‌نماید، چنانچه فایل مربوط به فرمان خارجی، بر روی دیسک وجود نداشته باشد، پیام زیر از سوی سیستم بر روی صفحه نمایش ظاهر خواهد شد.

BAD COMMAND OR FILE NAME

ب) دستور خارجی: برای اجرا شدن آن باید فایل مربوط به آن را داشته باشیم مثل دستور FORMAT یا FDISK یا دستور SYS

ـ فایل SYS.COM برای اجرای دستورSYS نیاز است این دستور قادر است سیستم را منتقل کند با این دستور میتوان سه فایل ، IO.SYS COMMAND.COM و MSDOS.SYS را منتقل کرد.

دستور SYS دو فایل اصلی IO.SYS و MSDOS.SYS را در سکتور صفر ، قطاع صفر قرار می‌دهد.

روش اجرای دستور SYS:

A: نام درایوی است که می‌خواهیم سیستم به آن منتقل شود. C:/>SYS A:

گاهی اوقات دستور SYS فایل COMMAND.COM را که مخفی است منتقل نمی‌کند که باید با استفاده از دستور COPY (بعداً توضیح داده می‌شود) آن را منتقل کنیم.

دستور SYS با دستور FORMAT را می‌شود بطور همزمان انجام دهیم:

مثال: C:/>FORMAT/S A: که بعد از انجام دستور سیستم, پیغامی مبنی بر اینکه سیستم منتقل شده است صادر می‌کند (System transferred)

پس از انجام این مراحل کامپیوتر از ما می‌خواهد برای درایو FORMAT شده نام انتخاب کنیم

دستور فرمت جهت قالب بندی دیسک صادر میگرددو….

به پسوند S ، سویچ گفته می‌شود.

ـ Q نیز یک سویچ است.

یکی از فرمانهای سویچ فرمت فرمان /Q است

ـ وقتی هارد یا درایوی که قبلاً FORMAT شده را مجددا بخواهیم فرمت کنیم فرمان FORMAT/Q می‌دهیم تا سریعاً مراحل FORMAT درایو به پایان برسد

FORMAT به شکل اولیه که توضیح دادیم FORMAT با سطح پائین است و LOW-LEVEL FORMAT هم گفته می‌شود.

نتیجه: پس از اولین بار که دیسکی را با دستور FORMAT قالب بندی

کردیم می‌توانیم برای FORMAT های آینده درایوها از دستور فورمت با Q استفاده کنیم.

:C:/>FORMAT/Q A

ـ دستور FORMAT به همراه انتقال سیستم:

:C:/>FORMAT/Q/S A

A: نام درایو می‌باشد.

بین / (اسلش) و FORMAT چه فاصله باشد چه نباشد مهم نیست:

ـ در سیستم عامل DOS برای ایجاد یک دیسکت سیستم از طریق هارد مراحل زیر را انجام می‌دهیم

:SYS C: A

که در اینجا COMMAND.COM بصورت خودبخودی منتقل می‌شود و در صورت مخفی بودن میتوان آنرا بصورت معمول کپی کرد.

از ویندوز از طریق MSDOS Prompt از منوی START به محیط DOS می‌رویم یا از همان ابتدای بالا آمدن سیستم به محیط DOS می‌رویم.

نحوه خروج از DOS و ورود به محیط ویندوز با تایپ EXIT است.

ـ دستور DATE یک دستور داخلی است و در COMMAND.COM است و تاریخ را تعیین می‌کند.

دستور TIME برای نشان دادن و یا تغییر زمان بکار می‌رود.

دستور DIR فهرست گیری از مخازن داخل دایرکتوری است (یا درایو یا هر چیزی) و محتویات را نشان می‌دهد.

مثال:

C:>ABBASDIR

VOLUME IN DRIVE D HAS NO LABEL

VOLUME SERIAL NUMBER IS 1153-16FF

DIRECTORY OF C:>ABBAS

```
                                                        ALI

AUTOEXEC  BAT                                  ۱۲۰٫۴۶۶
                        ۲۸/۰۴/۰۰          ۲:۵۳A    AUTOEXEC.BAT

BOOK         TXT                               ۲۹۱٫۴۰۸
                        ۲۵/۰۸/۰۲             ۷:۰۳P    BOOK.TXT

COMMAND              COM                       ۲۸۸٫۴۰۱
                        ۲۸/۰۴/۰۰             ۳:۴۴P    COMMAND.COM

                                                        DOS

LOTUSB~D          PIF       ۴۱۴٫۲۷۲          ۰۱/۰۴/۰۰
                                                  ۹:۴۷A   LOTOUSBOLD.PIF

REZA              BAT                           ۱۱۱٫۰۰۲
                        ۰۱/۰۳/۰۰             ۵:۳۰P    REZA.BAT

                                                        WINDOWS

                                                        ZAR76

FILE(S)                                                 ۴
                                                  ۱٫۳۱۶٫۵۳۹       BYTES

DIR(S)                        ۹۱۷٫۴۷۱٫۲۳۲          BYTES       ۴
                                                        FREE

                                                        D:>ABBAS
```

در این مثال با نوشتن دستور DIR در مقابل اعلان داس (C:>ABBAS) و زدن کلید (ENTER) نتیجه به صورت زیر دیده می‌شود که در واقع تمام فایل‌ها و دایرکتوریهایی که از نوع غیر پنهان هستند مشاهده می‌شود. (منظور از پنهان و غیر پنهان یک نوع خصوصیت برای فایل‌ها و دایروکتوریها می‌باشد و با دادن خصوصیت پنهان به فایل‌های مهم می‌توان آنها را از دید مخفی کرد و خصوصیات دیگر شامل آرشیو ، خواندنی و سیستمیک می‌باشد. در سیستم عامل داس جهت تغییر خصوصیت یک فایل از دستور ATTRIB استفاده می‌شود. فایلهای پنهان +H هستند فایلهای سیستمیک +S هستند، فایلهای خواندنی +R هستند و فایلهای آرشیو +A هستند. فایلهای AHRS هر چهار خصوصیت را دارند. مثل

فایلهای مهم IO.SYS و MSDOS.SYS).

نکته:

این علامت در مقابل بعضی کلمات هنگام نمایش فهرست (DIR) به معنی این است که نام مورد نظر یک دایرکتوری می‌باشد. و اگر فایل باشد در مقابل آن یک پسوند که شامل سه حرف یا کمتر است نمایش داده می‌شود. مثلاً TXT در مقابل نام فایل ALI که نشان دهنده پسوند فایل ALI می‌باشد. ضمناً دایرکتوریها هرگز پسوند ندارند.

دستور DIR سویچ‌هایی نیز دارد از جمله /O و /P و /Eو /Sکه بعد از دستور با فاصله یا بدون فاصله نوشته می‌شود.

اگر از دستور DIR/P استفاده کنیم نتیجه بصورت صفحه به صفحه نمایش داده می‌شود و البته برای نشان دادن هر صفحه باید یک کلید را فشار دهید تا صفحه بعد نمایش داده شود. این سویچ برای دایرکتوریهایی که درون آنها فایل‌ها و دایرکتوریهای زیادی باشد بسیار مفید است.

اگر از دستور DIR/O استفاده کنیم نتیجه بصورت مرتب شده بر اساس حروف الفبا نمایش داده می‌شود. البته دایرکتوریها را در ابتدا و بعد فایلها را مرتب شده بر اساس حروف الفبا نمایش می‌دهد. SET DIRCMD=/O/P

] اگر از سوئیچ /E استفاده کنید بر اساس پسوند فایلها مرتب می‌شود.

سویچ /S جهت یافتن یک فایل در یک درایو و یا یک دایرکتوری استفاده می‌شود.

مثلاً اگر C:ABBAS ALI.TXT DIR/S/P را تایپ کنیم نتیجه آن نمایش دادن کلیه فایل های ALI.TXT در دایرکتوری ABBAS و تمام دایرکتوریهای موجود در دایرکتور ABBAS می‌باشد. سویچ /A.H.R.S برای یافتن فایلهایی که خصوصیات خواندنی، آرشیو، سیستمیک و پنهان را دارند بکار می‌رود.

:WILDCARDS

شامل دو کاراکتر * و ؟ می‌باشند که جایگزین اسم فایل و پسوند فایل می‌شوند.

استفاده از این دو کاراکتر سبب می‌شود که داس کلمات یا حروف را نادیده بگیرد.

مثال:

C:Â *.* DIR این دستور سبب می‌شود که فهرستی از ریشه درایو C گرفته شده که شامل تمام فایل ها با هر پسوندی می‌باشد.

D:>DIR ???.???? این دستور سبب می‌شود که فهرستی از ریشه درایو D: گرفته شود که شامل تمام فایلهای چهار حرفی وکمتر با هر پسوندسه حرفی یا کمترمی‌باشد.

E:DIR/P/S *.BMP تمام فایلهای تصویری با پسوند BMP در ریشه درایو E را پیدا کرده، صفحه به صفحه نمایش می‌دهد.

?.D:>DIR A??C این دستور تمام فایلهایی که چهار حرفی بوده ، کاراکتر اول آنها A و کاراکتر دو و سوم هر چی و کاراکتر چهارم C و فقط با پسوند یک حرفی هستند را فهرست می‌کند.

در فایل Autoexec.Bat می‌توان دستوری داد که همیشه خروجی دایرکتوری را صفحه بندی شده و براساس ترتیب حروف الفبا فایلها باز شوند. Set dirCMD=/o/p

دستور VER :ورژن سیستم عامل را نشان می‌دهد.

هر نرم افزار یک ورژن یا نسخه دارد که مهم است .

دستور C: یا D: یا E: یا … برای تعویض درایوها بکار می‌رود.

] مثلاً با تایپ C:>D: و زدن اینتر نتیجه به صورت D:> می‌باشد. یعنی از درایو C:> به D:> منتقل شده‌ایم .

دستور DOSKEY : (دستورخارجی)

وقتی که این دستور را در مقابل اعلان داس نوشته و اینتر بزنیم از این به بعد دستورات بعدی که به کامپیوتر می‌دهیم در حافظه کامپیوتر ضبط شده و برای اجرای مجدد کافی است که از دکمه‌های جهت دار یا فلش مانند (AROW KEY) و یا از دکمه‌های فرمان (…,F7,F2) استفاده کنیم. دکمه F7 می‌تواند لیست تمام دستوراتی را که پس از دستور DOSKEY اجرا شده است را نمایش دهد.

دستور DOSKEY را می‌توانیم در فایلی بنام AUTOEXEC.BAT نیز تعریف کنیم که پس از روشن شدن کامپیوتر در محیط داس خودبخود اجرا شود.

دستور MD:برای ایجاد یک دایرکتوری به کار می‌رود.

مثال:C:MD ALI که نتیجه آن ساختن دایرکتوری ALI در ریشه درایوC می‌باشد.

دستور / ? : این فرمان برای کمک گرفتن از سیستم عامل جهت شناسایی دستورات.

مثال:c:>dir/? با اجرای دستور مذکور سیستم عامل داس اطلاعاتی را در مورد فرمان dir به ما می‌دهد.

همچنین c:>help dir نیز این کار را می‌کند که یک دستور خارجی است .

برای خارج شدن از محیط داس به ویندوز مراحل زیر را انجام می‌دهیم.

۱ ـ نوشتن cd/ و زدن اینتر

۲ ـ نوشتن win و زدن اینتر و یا نوشتن exit و زدن اینتر

منبع:پویا پردازان نوین

با یوس سیستم

Bios یکسری اطلاعاتی است که در حافظه ROM قرار دارد و برای دسترسی به اطلاعات بایویاس سیستم وقتی روشن می‌شود با توجه به اطلاعات بایوس که توسط شرکت مربوط در آن قرارداده شده است و یکسری

اطلاعات ثابت دارد که آنها پاک نمی‌شود و یکسری متغیر دارد که تا حد تعریف شده قابل تغییر است بالا می‌آید. درلحظه بوت شدن سیستم معمولا ازکلید DEL برای دسترسی به اطلاعات بایوس استفاده می‌کنیم.

چند وظیفه مهم ROM :

۱ ـ چک کردن سیستم هنگام روشن شدن

۲ ـ فراخواندن سیستم عامل از روی دیسک

۳ ـ حفظ تنظیمات سیستم

۱ـ S.C.S : قسمت اول اطلاعات است که در آن تاریخ سیستم وجود دارد و در همین جا می‌شود تاریخ و وقت را تنظیم کرد و درایوها را تعریف کرد

ـ در اینجا هارد PRIMERY یا SECONDARY و Slave یا Master بودن مشخص است و اطلاعات مربوط به هارد نوشته شده است.

ـ اگر مشخصات هارد را روی NONE بگذاریم سیستم بالا نمی‌آید و در صورت بودن دو تا هارد می‌شود هارد دوم را NONE کرد تا سیستم آنرا نشناسد. در قسمت فلاپی داریو (DRIVE) که باید برای آن تعریف کرد و اگر NONE انتخاب شود آنگاه سیستم درایو فلاپی را نمی‌شناسد.

HALT ON EROR مشخص می‌کنیم که سیستم erorr را اعلام کند یا خیر یا کدام نوع ERORR را اعلام کند.

درقسمتی از همین صفحه میتوانیم حافظه‌های سیستم را ببینیم که در اینجا برای ما MEMORY TOTAL مهم است

در پائین نیز راهنمای کاربرد کلیدها نمایش داده است.

۲ـ B.F.SETUP اختصاصات بایوس: که اعمالی دارد

A) VIRUS WARNING که در موقع نصب ویندوز باید DISABLE باشد و پس از آن جهت شناسایی ویروس باید ENABLE باشد که هیچ ویروسی نتواند روی BOOT SECTOR هارد بنشیند.

B) QUICK POWER : چک کردن سیستم ـ اگر EN… باشد یعنی سیستم سریع و اگر DISA. باشد یعنی سیستم آهسته چک شود (سیستم هنگام بالا آمدن سریع جهت عیب یابی چک شود تا زمان کمتری را صرف کند)

BOOT UP: BOOT شدن سیستم با کدام درایو صورت گیرد (C، فلاپی ، یا CDROM)

D) NUMLOCK : تعیین می‌کند که در موقع بوت شدن سیستم , کلید NUM LOCK روشن یا خاموش باشد

E) SPEED: سیستم با چه سرعتی موقع بالا آمدن BOOT شود.

F) TYMPATIC RATE : سرعت TYPE را تعیین می‌کند ـ اگر ENA. باشد تایپ سریع خواهد بودو اگر DISA. باشد تایپ کند و آهسته خواهد بود.

که بهتر است TYPE RATE معمولاً Enable. باشد و سرعت TYPE هم ۳۰ باشد و TYM.Delay روی ۲۵۰ باشد

G) SECUR. OPTION : ایمنی سیستم را تعیین می‌کند:

SETUP: برای ورود به SETUP در صورت تعیین کردن PASSWORD آنرا می‌خواهد

SYSTEM: برای ورود به سیستم در صورت بودن PASSWORD آنرا می‌خواهد.

۳ ـ F CHIPSET…: اطلاعات مربوط به حافظه RAM است

۴ ـ SETUP M.. – POWER: اطلاعات مربوط به خاموش و روشن کردن سیستم را دارد.

۵ ـ DEF BOYAS . LOAD…: اگر تنظمیات غلط داشته باشیم با اجرای أن تنظیمات صحیح کارخانه را LOAD می‌کند.

۶ـ SETUP – LOAD

۷ ـ PASSWORD …S: انتخاب PASSWORD ، دو تا PASSWORD داریم:

SUPERVISER.PASS (A. : به SETUP و اطلاعات سیستم دسترسی پیدا می‌کند

USER. PASS (B.: فقط به اطلاعات سیستم دسترسی پیدا می‌کند و نمی‌تواند اطلاعات Bios. را تغییر دهد.

۸ ـ IDE HDD AUTO : اگر نتوانیم مشخصات هارد را تعیین کنیم با این راه مشخصات هارد را تعیین می‌کنیم.

۹ـ HDD LOW – FORMAT: هارد را فرمت می‌کند

۱۰ـ SAVE & EXIT: ضبط تغییرات صورت گرفته و خروج

نحوه ایجاد PASSWORD:

کلیک بر ENTER – USER PASSWORD – وارد کردن PASSWORD (معمولاً ۸ – ۶ رقم باشد) – CONFIRM PASSWORD – مجدداً همان PASSWORD را وارد می‌کنیم – SAVE – ENTER

جهت حذف کردن PASWORD سیستم:

روی USER PASSWORD دوبار ENTER می‌کنیم که حذف می‌شود.

FORMAT و PARTITION بندی هارد:

الف) PARTITION بندی هارد: (بر اساس ظرفیت هارد باید صورت گیرد و توجه به درصدهایی که به درایوها میدهیم مهم است)

ایجاد درایو اصلی بنام درایو C که به آن PRIMARY DOS PARTITION نیز می‌گویند.

اولین دستور دادن دستور FDISK است (باید فایل FDISK.EXE روی دیسکت یا CD داشته باشیم)

این دستور یک فرم دیگر دارد به نام FDISK/STATUS که وضعیت هارد را به ما نشان می‌دهد.

ـ دستور FDISK فقط برای هارد (دیسک سخت) کاربرد دارد و برای فلاپی کاربردی نیست.

ـ با دستور FDISK هارد را به صورت پارتیشن‌های مجزایی تعیین میکنیم دوایر متحدالمرکز روی هارد میکشد (این پارتیشن ها بصورت

فیزیکی مغناطیسی است)

* در سیستمی که اطلاعات دارد می توان در صورت موجود بودن فضای کافی با ریختن اطلاعات موجود در درایو C سایر درایوها را تغییر داد و کوچک و یا بزرگ کرد و یا در هم ادغام نمود ولی درایو C را نمی‌شود دستکاری کرد. سایر درایوها بغیر از درایو C بنام Secondary dos Partion معروفند.

دستور FDISK چهار بخش دارد.

۱ـ ایجاد پارتیشن

۲ـ فعال کردن پارتیشن بوت

۳ـ حذف پارتیشن

۴ ـ مشاهده اطلاعات موجود

قسمت ۳ خود سه قسمت دارد

۱ـ حذف پارتیشن اولیه (PRIMERY)

۲ـ حذف پارتیشن ثانویه (SECONDRY)

۳ـ حذف پارتیشن های Logical

برای حذف کردن به ترتیب از پارتیشن‌های لوژیکال شروع کرده و سپس سکندری و سپس به اصلی می‌رسد و برای ایجاد کردن درایو، ابتدا درایو اصلی و سپس پارتیشن ثانویه و سپس درایوهای لوجیکال (…,D,E,F) را در پاتیشن ثانویه ایجاد می‌کنیم.

مثال: حجم کل هارد برابر ۱۰۰% است واگر به دلخواه حجم درایو اولیه (درایوC) را۲۰% حجم هارد تعیین کنیم. درنتیجه ۸۰% باقی مانده مختص پارتیشن‌های ثانویه میشود. SEC.PAR . (پارتیشن ثانویه)

اما وقتی می‌خواهیم SEC.PAR را تقسیم کنیم برای تقسیم کردن آن ما این حجم را ۱۰۰% در نظر می‌گیریم یعنی لوژیکال پارتیشن شماره ۱ (درایوD) مثلاً ۵۰% از ظرفیت SEC.PAR را به خود اختصاص می‌دهد و به ترتیب لوژیکال پارتیشن شماره ۲ (درایو E) مثلاً ۱۰% و 10% F و G

. 20%

یعنی ۵۰% ظرفیت SEC.PAR مختص درایو D است و این به معنای آن نیست که ۵۰% ظرفیت هارد مربوط به درایو D است:

اگر بخواهیم سیستم را بصورت کامل PARTITION بندی کنیم تمام اطلاعات هارد حذف می شود:

مراحل پارتیشن بندی توسط فرمان FDISK به صورت زیر می‌باشد.

۱ـ سیستم را با دیسک سیستم یا سی‌دی بوت کننده که حاوی فایلهایی از جمله FDISK باشد بالا می‌آوریم.

۲ـ فرمان FDISK را تایپ کرده دکمه ENTER را می‌زنیم

۳ـ در صورتی که متنی آمد باز دکمه ENTER را می‌زنیم تا تأیید شود

۴ـ در این قسمت چهار گزینه با شماره های ۱و ۲ و ۳ و ۴ ظاهر می‌شود

۵ـ عدد ۱ را وارد می‌کنیم تا پارتیشن اولیه ساخته شود. در صورتی که از ما مقدار حجم را درخواست کرد می‌توانیم به دلخواه عددی با علامت درصد را بدهیم مثلاً ۵۰% .

۶ـ با زدن دکمهESC از محیط کنونی خارج شده و به محیط اول یعنی چهار گزینه وارد می‌شویم.

۷ـ عدد ۲ را برای ساختن پارتیشن ثانویه SECONDRY وارد می‌کنیم.

توجه: درایو با حجم زیر ۲ گیگا بایت که با FDISK تحت داس پارتیشن بندی شده باشد سیستم فایلی آن FAT16 می‌باشد. درایوی که با FDISK تحت ویندوز پارتیشن بندی شده باشد و ما آنرا تأیید کرده باشیم وحجم آن بیشتر از ۲ گیگا باشد سیستم فایلی آن FAT32 می‌باشد که در این صورت سیستم عامل داس، هارد ما را نمی‌شناسد.

مزایای FAT32 نسبت به FAT16 1ـ ایجاد پارتیشن با بیشتر از حجم۲ گیگا بایت

توجه: واحد ذخیره اطلاعات در کامپیوتر:

۱ـ Bit: کوچکترین واحد ذخیره اطلاعات است که یا ۰است یا ۱

۲ـ Byte: معادل ۸ بیت است

۳ ـ کیلوبایت: معادل ۱۰۲۴ بایت است

۴ ـ مگابایت: معادل ۱۰۲۴ کیلوبایت است

۵ ـ گیگابایت: معادل ۱۰۲۴ مگابایت است.

ـ کاراکتر اعداد یا حروفی است که ما تایپ می‌کنیم. در کامپیوتر برای هر کاراکتر ترکیبی متشکل ازتعداد ۸ تا ۰ یا ۱ است .

ـ هر کاراکتر که تایپ می‌شود یک بایت جا می‌گیرد.

۲ ـ مزیت دیگر FAT32 برای یک فایل کوچک بیشتراز۴۰۰۰ بایت در هر کلاستر اشغال نمی‌گردد در نتیجه FAT32 فضای مرده را نسبت به FAT16 کمتر می‌کند.

۴ ـ سرعت خوانده شدن اطلاعات در FAT32 سریعتر است و بصورت ۳۲BIT خوانده می‌شود.

تفاوت فرمت سریع و فرمت کامل چیست؟

در هنگام تنظیم نصب یک سیستم عامل مثل ویندوز، می‌توان هر دو روش quick format یا فرمت سریع و فرمت معمولی یا کامل را استفاده کرد و هارد دیسک را فرمت کرد. اما آیا یکی از این دو روش نسبت به

دیگری ترجیح داده می‌شود یا بهتر از دیگری است؟ تفاوت بین این دو روش چیست؟ در ادامه‌ی مطلب به این سوالات پاسخ می‌دهیم.

در هنگام نصب ویندوز ۷ یا ۸، این فرمت سریع است که به طور پیش فرض انتخاب می‌شود. اما آیا تفاوتی بین این دو روش از نظر پایداری یا خطر خرابی وجود دارد؟ بین این دو روش از نظر مدت زمان لازم، قطعاً تفاوت محسوس است.

اصولاً واژه‌ی فرمت برای چیزهای مختلفی استفاده می‌شود. اولین کاربرد آن قالب‌بندی سطح پایین دیسک سخت است، به این معنی که دیسک به قسمت‌ها یا بلوک‌های تقسیم می‌شود که سیستم عامل به آن دسترسی دارد. امروزه کارخانه‌ها دیسک را به صورت سطح پایین فرمت کرده و به سکتورهایی با حجم ۵۱۲ بایت تا ۴۰۹۶ بایت تقسیم می‌کنند. لذا کاربران به شکل عادی قادر به فرمت کردن سطح پایین هارد دیسک نیستند.

دومین کابرد فرمت، تقسیم بندی سطح بالای دیسک است که در آن سیستم عامل یک ساختار سیستم فایل را در دیسک می‌نویسد. سیستم فایل‌ها انواع زیادی دارند. مثلاً NTFS، FAT، FAT32 در ویندوز معروف هستند، لینوکس هم سیستم فایل‌های خاص خود را دارد.

در مورد FAT که مخفف File Allocation Table به معنی جداول تخصیص فایل است، عمل فرمت سریع به این صورت است که سیستم عامل یک سکتور بوت را در اولین سکتور دیسک می‌نویسد. پس از آن در سکتورهای بعدی، جداول تخصیص فایل را به صورت خالی ایجاد می‌کند. منظور از خالی این است که تمام عناصر جدول به شکل استفاده نشده علامت‌گذاری می‌شوند.

در فرمت سطح پایین هارد دیسک می‌توان عمل اسکن کردن دیسک برای یافتن بدسکتورها را هم انجام داد که با خواندن یکایک سکتورها صورت می‌گیرد. امکان دیگر نوشتن صفر در تمام سکتورهای دیسک است. بنابراین علت کندتر بودن آن مشخص است.

اما به یک مثال عملی توجه کنید، نصب ویندوز XP و صفحه‌ی انتخاب نوع فرمت که شامل ۵ گزینه‌ی زیر است:

(Format the partition by using the NTFS file system (Quick

(Format the partition by using the FAT file system (Quick

Format the partition by using the NTFS file system

Format the partition by using the FAT file system

(Leave the current file system intact (no changes

در هنگام نصب ویندوز XP اگر فرمت سطح بالا یا به عبارت دیگر Quick را انتخاب کنید، دیسک سخت به سرعت فرمت شده و سیستم فایل انتخابی روی آن نوشته می‌شود. امروزه بیشتر از فرمت NTFS استفاده می‌شود ولیکن در موارد خاصی استفاده از FAT بهتر است. به هر حال اگر فرمت معمولی یا کامل را انتخاب کنید، ویندوز XP علاوه بر فرمت کردن، عمل اسکن برای یافتن بدسکتورها را هم انجام می‌دهد.

پس از ویندوز ویستا فرمت کامل شامل نوشتن صفر در تمام سکتورهای داده هم می‌شود. در واقع دسترسی به تمام سکتورهای یک دیسک سخت است که عمل فرمت کامل را بسیار آهسته می‌کند.

در فرمت سریع تنها اتفاقی که می‌افتد، نوشته شدن سکتورهایی است که ساختار سیستم فایل در آنها ذخیره می‌شود. به همین علت بسیار سریع‌تر از فرمت کامل انجام می‌شود.

بنابراین در حالت عادی استفاده از فرمت سریع بهتر است ولیکن در مواقع زیر بهتر است از فرمت کامل استفاده کرد:

1. اگر هارد دیسکی دارید که می‌خواهید آن را دور بیاندازید یا به شخص دیگری بدهید، استفاده از فرمت کامل بهتر است چرا که اگر از فرمت سریع استفاده کنید، اطلاعات شما همچنان روی دیسک وجود دارد و تنها چیزی که از بین رفته، ساختار سیستم فایل شامل نام فایل‌ها و موقعیتشان است. در واقع ممکن است نفر مقابل با استفاده از نرم‌افزارهای ریکاوری، به بازیابی اطلاعات شخصی شما بپردازد. چنین نرم‌افزارهایی موقعیت و نام فایل‌ها را حدس می‌زنند و یا به درستی شناسایی می‌کنند.
2. اگر از وضعیت هارد دیسک مطلع نیستید بهتر است از فرمت کامل

استفاده کنید. فرمت کامل به تک‌تک سکتورهای هارد دیسک سر می‌زند و اگر برخی سکتورها معیوب باشند، شناسایی می‌شوند. اگر از فرمت سریع استفاده کنید، بعدها هنگام نوشتن یک فایل روی هارد دیسک، با پیام خطا مواجه می‌شوید و حتی ممکن است اطلاعات خود را از دست بدهید. به هر حال اگر از فرمت کامل استفاده نکرده‌اید، پس از نصب ویندوز هم با استفاده از دستور chkdsk /r می‌توانید دیسک را اسکن کرده و سکتورهای معیوب را شناسایی کنید. برای استفاده از این دستور ابتدا کلید ویندوز و R را فشار دهید، در پنجره‌ی باز شده عبارت chkdsk /r را وارد کرده و اینتر را فشار دهید. در پنجره‌ی سیاه‌رنگی که باز شده، کلید y را فشار دهید تا پس از ری‌استارت شدن ویندوز، هارد دیسک شما مورد بررسی دقیق قرار بگیرد.